

bestaaende Organisation ikke stemmer overeens med hvad enhver Enkelt tænker sig, derfor er dette Things Billighed mig en aldeles tilstræffelig Borgen.

Valentin: Jeg skal ikke glemme, at det er en Lønningslov, der her foreligger, og heller ikke, at der ved Lovens Intet forandres i de bestaaende historiske Forhold, og at der ikke er Tale om nogen Forandring eller Henlæggelse af de forskellige Seminarier, men det ligger dog alligevel meget nær ved denne Leilighed at undersøge, om de opfylde den Hensigt, i hvilken de ere oprettede. Selv den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), som behandlede Spørgsmaalet med mathematisk Klarhed, kunde dog ikke ganske afholde sig fra dette, men kom ind paa det af ham selv som feilagtigt betegnede Spor, og fulgte ganske godt med paa denne Vej. Man indrømmer jo, at Hensigten med denne Lønning er at gjøre det hele Forhold bedre, men det er dog vel erkjendt, at ved at gjøre en Ting bedre vanskeliggjør man vistnok en Omordning af Forholdet. Skulde det derfor blive en almindelig Erkjendelse, at Seminarierne ikke svare til deres Hensigt, saa er det vist ikke tilraadeligt at tale om Lønningsforholdene og sige: Vi indlade os ikke paa noget Principspørgsmaal om Seminariernes Organisation, thi, naar man først har faaet Lønningerne forbedrede, saa venter man igjennem dem at faae en Forbedring i det Hele. Herved troer jeg nemlig, at den Hindring, der stiller sig iveien for en Omdannelse af disse Instituter, bliver større og større. Det tør være mig tilladt efter min Embedsstilling ogsaa at have nogen Formening om disse Læreaanstalter, og navnlig at dømme om dem efter dem, som ere udgaaede derfra. Jeg deler nu aldeles den sidste ærede Talers Mening, at der ikke er Jøie til her at udtale en saa håard og skaansellos Dom over denne Stand i sin hele Almindelighed; ogsaa jeg kjender dem, der saaledes paa enhver Maade hæderligt og dygtigt opfylde det Hverv, som er dem anvist, men ligesaa berettigede ere de Udtalelser, der sige, at den ved Seminarierne meddeelte Fagdannelse ikke indeholder et saadant Grundlag, at den er tilstræffelig for de

Middelmaadige, der vælge denne Vej, saa at de kunne indtage den Stilling, som maa kræves af dem, der skulle lede den almindelige Oplysning i Landet. Jeg maa derfor i det Væsentlige samstemme med den ærede Folkethingmand for Sorø Amts 5te Valgkreds (Frølund), og, naar man navnlig har villet begrunde flere af de foreslaede Bestemmelser derved, at de ere fornødne, for at man ikke skal sayne det Antal Seminarister, man trænger til, saa er det allerede indrømmet af Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Mourab), at Trangen begynder at indfinde sig meget stærkt, og det, fordi andre Fordele, der tidligere vare knyttede til denne Stilling, ere borttagne. Man siger rigtignok, at Seminarierne have intet Monopol, og ikke engang noget Privilegium, thi privat Dimitterede kunne indstille sig til Afgangsexamen, men den afholdes dog vistnok i en saadan Retning, at den netop er en Hindring for Folk, som ibrigt ere i Besiddelse af den fornødne Dygtighed, i at fremstille sig der; thi have de ikke tilegnet sig det, de have lært, ganske paa samme Maade som de, der ere oplærte paa Seminarierne, komme de let til at staa i Skygge, og erholde en saadan Charakter, som gjør, at de vanskeligt kunne faae Ansættelse, uagtet de maaskee ere mere dygtige end de, der forberedes paa Seminarierne. Jeg troer derfor, at der vil aabne sig rigere Afgang for Folk til at indstille sig til Prøve, naar der bliver Leilighed til at underkaste sig en Prøve udenfor Seminarierne, hvad jo Ministeriet ikke kan have Noget imod, da det selv har antydnet det i Motiverne, og trods de Indsigelser, der ere skeete fra Ministeriets Side, kan jeg ikke nægte, at jeg finder, at den bedste Deel af Lovforslaget er den, som ikke er optagen deri, men som man indtil Videre har ladet ligge, nemlig, at de Mennesker, der have modtaget deres Dannelse andetstedsfra, blot behøve at aflægge en Prøve, for at indtræde i denne Stilling. Jeg har imidlertid ikke fremsat disse mine Bemærkninger, fordi jeg egentlig vil opponere imod denne Lønningslov, naar det først er givet, at Seminarierne skulle bestaae, men fordi jeg troer, at man skal vel betænke, om man ikke ved at gaae ind paa en Lønningslov